

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ZDROWIA¹⁾**

z dnia 2009 r.

**w sprawie przeprowadzania okresowych bezpłatnych badań lekarskich członka ochotniczej straży pożarnej
biorącego bezpośredni udział w działaniach ratowniczych**

Na podstawie art. 28 ust. 7 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2002 r. Nr 147, poz. 1229, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1.

Rozporządzenie określa:

- 1) tryb i sposób przeprowadzania okresowych bezpłatnych badań lekarskich członka ochotniczej straży pożarnej biorącego bezpośredni udział w działaniach ratowniczych, zwanego dalej „członkiem ochotniczej straży pożarnej”;
- 2) zakres badań, o których mowa w pkt 1;
- 3) podmioty uprawnione do przeprowadzania badań, o których mowa w pkt 1.

§. 2.

1. Okresowe bezpłatne badanie lekarskie członka ochotniczej straży pożarnej, zwane dalej „badaniem”, obejmuje:

- 1) badanie lekarskie;
- 2) badania pomocnicze, w tym badanie laboratoryjne.
2. Zakres badań, o których mowa w ust. 1, określa [załącznik do rozporządzenia](#).
3. Lekarz przeprowadzający badanie może poszerzyć jego zakres o dodatkowe konsultacje lekarzy specjalistów w określonych dziedzinach medycyny oraz badania dodatkowe, a także wyznaczyć wcześniejszą datę następnego badania jeżeli stwierdzi, że jest to niezbędne dla prawidłowej oceny i monitorowania stanu zdrowia członka ochotniczej straży pożarnej.
4. Badanie kończy się wydaniem zaświadczenia lekarskiego zawierającego orzeczenie o:
 - 1) zdolności do bezpośredniego udziału w działaniach ratowniczych – w przypadku braku przeciwwskazań zdrowotnych;
 - 2) niezdolności do bezpośredniego udziału w działaniach ratowniczych – w przypadku istnienia przeciwwskazań zdrowotnych.

§ 3.

Badanie przeprowadza lekarz, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 229 § 8 ustawy z dnia z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94 z późn. zm.³⁾).

§. 4.

1. Badanie członka ochotniczej straży pożarnej, przeprowadza się na podstawie skierowania wydanego przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) właściwego ze względu na siedzibę ochotniczej straży pożarnej, zwanego dalej „podmiotem kierującym na badanie”.
2. Skierowanie powinno być dostarczone członkowi ochotniczej straży pożarnej nie później niż 14 dni przed wyznaczonym terminem badania.
3. Skierowanie, o którym mowa w ust. 1, powinno zawierać:
 - 1) dane osobowe (imię i nazwisko, imię ojca, datę i miejsce urodzenia, PESEL, adres miejsca zamieszkania), a w przypadku osoby nieposiadającej numeru PESEL – nazwę i numer dokumentu potwierdzającego tożsamość;
 - 2) nazwę ochotniczej straży pożarnej;
 - 3) funkcję pełnioną w jednostce ochotniczej straży pożarnej;
 - 4) informacje o specyfice działań ratowniczych i narażeniu na czynniki szkodliwe dla zdrowia.

4. Skierowanie, o którym mowa w ust. 1, wydawane jest w dwóch egzemplarzach, z których jeden pozostaje w karcie badań, drugi potwierdzony przez lekarza, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 229 § 8 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy, zwraca wraz z fakturą, do podmiotu kierującego go na badanie.

§ 5.

1. Członek ochotniczej straży pożarnej lub podmiot kierujący na badanie, który nie zgadza się z treścią wydanego orzeczenia, o którym mowa w § 2 ust. 4, może wystąpić do wojewódzkiego ośrodka medycyny pracy, w terminie 14 dni od dnia otrzymania orzeczenia, za pośrednictwem lekarza, który je wydał, z wnioskiem o przeprowadzenie ponownego badania.
2. Lekarz, za którego pośrednictwem wnoszony jest wniosek, przekazuje je niezwłocznie, wraz z dokumentacją badań, do wojewódzkiego ośrodka medycyny pracy.
3. Badanie, o którym mowa w ust. 1, przeprowadza się w wojewódzkim ośrodku medycyny pracy właściwym ze względu na siedzibę podmiotu kierującego na badanie. Ponowne badanie przeprowadza się w terminie 14 dni od dnia otrzymania wniosku, o którym mowa w ust. 1. Orzeczenie wydane w wyniku ponownego badania jest ostateczne.

§ 6.

1. Badanie, o którym mowa w § 2 ust. 1, przeprowadza się ponadto w każdym przypadku choroby trwającej dłużej niż 30 dni, skutkującej niemożnością, bezpośredniego udziału w działaniach ratowniczych na czas jej trwania.

§ 7.

Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia⁴⁾.

MINISTER ZDROWIA

w porozumieniu:

MINISTER SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI

¹⁾Minister Zdrowia kieruje działem administracji rządowej - zdrowie, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Zdrowia (Dz. U. Nr 216, poz. 1607).

²⁾Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2003 r. Nr 52, poz. 452, z 2004 r. Nr 96, poz. 959, z 2005 r. Nr 100, poz. 835 i 836, z 2006 r. Nr 191, poz. 1410, z 2007 r. Nr 89, poz. 590, z 2008 r. Nr 163, poz. 1015 oraz z 2009 r. Nr 11, poz. 59.

³⁾Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1998 r. Nr 113, poz. 717 i Nr 106, poz. 668, z 1999 r. Nr 99, poz. 1152, z 2000 r. Nr 19, poz. 239, Nr 43, poz. 489, Nr 107, poz. 1127 i Nr 120, poz. 1268, z 2001 r. Nr 11, poz. 84, Nr 28, poz. 301, Nr 52, poz. 538, Nr 99, poz. 1075, Nr 111, poz. 1194, Nr 123, poz. 1354, Nr 128, poz. 1405 i Nr 154, poz. 1805, z 2002 r. Nr 74, poz. 676, Nr 135, poz. 1146, Nr 196, poz. 1660, Nr 199, poz. 1673 i Nr 200, poz. 1679, z 2003 r. Nr 166, poz. 1608 i Nr 213, poz. 2081, z 2004 r. Nr 96, poz. 959, Nr 99, poz. 1001, Nr 120, poz. 1252 i Nr 240, poz. 2407, z 2005 r. Nr 10, poz. 71, Nr 68, poz. 610, Nr 86, poz. 732 i Nr 167, poz. 1398, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i poz. 711, Nr 133, poz. 935, Nr 217, poz. 1587 i Nr 221, poz. 1615, z 2007 r. Nr 64, poz. 426, Nr 89, poz. 589, Nr 176, poz. 1239, Nr 181, poz. 1288 i Nr 225, poz. 1672, z 2008 r. Nr 93, poz. 586, Nr 223, poz. 1460 i Nr 237, poz. 1654 oraz z 2009 r. Nr 6, poz. 33.

⁴⁾Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 19 stycznia 1993 r. w sprawie szczegółowych zasad przeprowadzania okresowych bezpłatnych badań lekarskich członków ochotniczych straży pożarnych biorących bezpośredni udział w działaniach ratowniczych (Dz. U. Nr 10, poz. 48), które utraciło moc z dniem 25 września 2008 r. w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 25 lipca 2008 r. o zmianie ustawy o ochronie przeciwpożarowej oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 163, poz. 1015).

Uzasadnienie

Projekt rozporządzenia stanowi realizację upoważnienia ustawowego zawartego w art. 28 ust. 7 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2002 r. Nr 147, poz. 1229, z późn. zm.). Z dniem 25 września 2008 r. weszła w życie zmiana ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2002 r. Nr 147,

poz. 1229, z późn. zm.), która nałożyła obowiązek na ministra właściwego do spraw zdrowia w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych do określenia, w drodze rozporządzenia, trybu i sposobu oraz zakresu przeprowadzania badań lekarskich członków ochotniczych straży pożarnych biorących bezpośredni udział w działaniach ratowniczych, podmioty uprawnione do ich przeprowadzania, uwzględniając specyfikę działań ratowniczych, a także kwalifikacje podmiotów przeprowadzających badania lekarskie.

Projektowane rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 19 stycznia 1993 r. w sprawie szczegółowych zasad przeprowadzania okresowych bezpłatnych badań lekarskich członków ochotniczych straży pożarnych biorących bezpośredni udział w działaniach ratowniczych (Dz. U. Nr 10. poz. 48), które utraciło moc z dniem 25 marca 2009 r. w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 25 lipca 2008 r. o zmianie ustawy o ochronie przeciwpożarowej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 163, poz. 1015).

Podstawowym celem przedmiotowej regulacji jest uszczegółowienie, okresowych badań lekarskich członka ochotniczej straży pożarnej biorącego bezpośredni udział w działaniach ratowniczych. Badania te mają zapewnić ochronę jego zdrowia oraz umożliwić bezpieczne wykonywanie przez niego czynności podczas działań ratowniczych.

Projektowane rozporządzenie wprowadza w stosunku do poprzedniego stanu prawnego zmiany dotyczące zakresu, rodzaju i terminu badań lekarskich przy uwzględnieniu wieku członka ochotniczej straży pożarnej.

Poszerzono także zakres badań o dodatkowe konsultacje lekarzy specjalistów w określonych dziedzinach medycyny oraz badania dodatkowe, w przypadku stwierdzenia przez lekarza przeprowadzającego badanie ich konieczności dla prawidłowej oceny i monitorowania stanu zdrowia członka ochotniczej straży pożarnej.

W projektowanym rozporządzeniu Minister Zdrowia wskazuje również podmioty uprawnione do przeprowadzania przedmiotowych badań oraz jednostki odwoławcze, którymi są wojewódzkie ośrodki medycyny pracy.

Ponadto, w projekcie uregulowano tryb kierowania na okresowe badania lekarskie przez organ gminy lub osobę przez ten organ upoważnioną, z uwagi na fakt, że koszty tych badań ponoszą gminy, a nie a nie członek ochotniczej straży pożarnej.

Ze względu na fakt, że proponowane zmiany są korzystne dla członków ochotniczej straży pożarnej i przyczynią się do poprawy stanu zdrowia, w projekcie rozszerzono opisowo skierowanie na badanie lekarskie o dodatkowe informacje w szczególności: nazwę ochotniczej straży pożarnej, funkcję pełnioną przez członka ochotniczej straży pożarnej oraz informacje o specyfice działań ratowniczych i narażeniu na czynniki szkodliwe dla zdrowia. Uwzględniono również zasady wydawania skierowania na badania, zgodnie z którymi skierowanie wystawia się w dwóch egzemplarzach - pierwszy pozostaje w karcie badań, drugi - potwierdzony przez lekarza, członek ochotniczej straży pożarnej zwraca wraz z fakturą, do podmiotu kierującego go na badania.

Proponowany termin wejścia w życie rozporządzenia od dnia ogłoszenia, zgodnie z art. 4 ust 2 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2007 r. Nr 68, poz. 449 oraz z 2009 r. Nr 31, poz. 206) nie naruszy demokratycznych zasad państwa prawa. Termin wejścia w życie rozporządzenia jest niezwykle istotny z uwagi na utratę mocy obowiązującej rozporządzenia Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 19 stycznia 1993 r. w sprawie szczegółowych zasad przeprowadzania okresowych bezpłatnych badań lekarskich członków ochotniczych straży pożarnych biorących bezpośredni udział w działaniach ratowniczych (Dz. U. Nr 10. poz. 48), które utraciło moc z dniem 25 marca 2009 r. w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 25 lipca 2008 r. o zmianie ustawy o ochronie przeciwpożarowej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 163, poz. 1015).

Projekt rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty prawem Unii Europejskiej, jak również nie podlega procedurze notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597).

Ocena Skutków Regulacji

1. Podmioty, na które oddziałuje regulacja.

Przedmiotowy projekt rozporządzenia będzie miał wpływ na członków ochotniczych straży pożarnych biorących bezpośredni udział w działaniach ratowniczych oraz gminy.

2. Konsultacje społeczne.

Równoległe z uzgodnieniami międzyresortowymi, projekt został przesłany w szczególności do zaopiniowania następującym podmiotom:

- 1) Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego;
- 2) Zarząd Główny Związku Ochotniczych Straży Pożarnych RP;
- 3) Naczelnej Radzie Lekarskiej;
- 4) Naczelnej Izbie Pielęgniarek i Położnych;
- 5) Konfederacji Pracodawców Polskich;
- 6) Polskiej Konfederacji Pracodawców Prywatnych „Lewiatan”;
- 7) Business Centre Club;
- 8) Związek Rzemiosła Polskiego;
- 9) OPZZ;
- 10) NSZZ „Solidarność”;
- 11) Forum Związków Zawodowych;
- 12) Instytut Medycyny Pracy im. prof. J. Nofera w Łodzi;
- 13) Instytut Medycyny Wsi w Lublinie;
- 14) Instytut Medycyny Pracy i Zdrowia Środowiskowego w Sosnowcu;
- 15) Naczelna Rada Lekarska;
- 16) Naczelna Izba Pielęgniarek i Położnych;
- 17) Konfederacja Pracodawców Polskich;
- 18) Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych „Lewiatan”;
- 19) Centralny Instytut Ochrony Pracy;
- 20) Forum Związków Zawodowych;
- 21) NSZZ „Solidarność 80”;
- 22) Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych;
- 23) Krajowy Konsultant w dziedzinie medycyny pracy;
- 24) Główny Inspektor Pracy;
- 25) „Porozumienie Zielonogórskie” Federacja Związków Pracodawców Ochrony Zdrowia;
- 26) Związek Pracodawców Służby Zdrowia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji;
- 27) Sekretariat Ochrony Zdrowia KK - Niezależny Samorządowy Związek Zawodowy „Solidarność”;
- 28) Polska Unia Szpitali Klinicznych;
- 28) Ogólnopolski Związek Pracodawców Samodzielnych Publicznych Szpitali Klinicznych;
- 29) Związek Powiatowy Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej Województwa Podkarpackiego Organizacja Pracodawców w Łąncucie;
- 30) Związek Powiatowych Samodzielnych Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej Województwa Wielkopolskiego - Organizacja Pracodawców w Gnieźnie;
- 31) Związek Pracodawców Służby Zdrowia w Łodzi;
- 32) Gdański Związek Pracodawców Członek konfederacji Pracodawców Polskich;
- 33) Związek Pracodawców Służby Zdrowia MSWiA;
- 34) Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego

a ponadto zostanie umieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronach internetowych Ministerstwa Zdrowia zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie tworzenia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414 oraz z 2009 r. Nr 42, poz. 337).

Wyniki konsultacji zostaną omówione po ich zakończeniu.

3. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego.

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie wpłynie na budżet państwa, może mieć ewentualnie wpływ na budżet jednostek samorządu terytorialnego (gmin), z uwagi na podwyższenie jakości badań wykonywanych przez lekarzy specjalistów w dziedzinie medycyny pracy. Z uwagi na powyższe obecnie trudno jest oszacować nawet w przybliżeniu skutki finansowe wprowadzanej regulacji na budżety gmin.

4. Wpływ regulacji na rynek pracy.

Niniejszy projekt rozporządzenia nie będzie oddziaływać na rynek pracy.

5. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorstw.

Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość w tym funkcjonowanie przedsiębiorstw.

6. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionalny.

Przedmiotowy projekt rozporządzenia nie będzie miał wpływu na sytuację i rozwój regionalny.

7. Wpływ regulacji na zdrowie społeczeństwa.

Postanowienia projektu rozporządzenia będą miały wpływ na zdrowie członka ochotniczej straży pożarnej biorącego bezpośredni udział w działaniach ratowniczych.

8. Wpływ regulacji na środowisko.

Regulacje zaproponowane w projekcie rozporządzenia nie będą miały wpływu na środowisko.